

Doktersraad 3-10-2018 Winterperikelen in de duivensport

Door: Stephan Göbel (dierenarts)

Nu de dagen aanzienlijk korter worden en de duiven stilgezet worden beginnen de veren rijkelijk te vallen. Het is zaak dat u er in deze periode voor zorgt dat uw duiven niets tekort komen. De prijzen voor volgend jaar worden immers nu verdiend! Het is dan ook belangrijk de duiven in de rui te voorzien van voedingsstoffen waar ze juist nu behoefte aan hebben. Vooral de essentiële voedingsstoffen (voedingsstoffen die het duivenlichaam niet zelf aan kan maken) moeten rijkelijk in het dieet aanwezig zijn. We hebben het dan bijvoorbeeld over de belangrijke bouwsteen methionine. Dit aminozuur is wordt gebruikt voor de opbouw van de nieuwe veren. Een goed voer bevat meestal voldoende methionine, maar op het hoogtepunt van de rui (vooral bij oudere duiven) is het toch wel aan te raden wat extra's te verstrekken zodat ook de meest extreem ruiende exemplaren optimaal door de rui komen. Onze praktijk heeft **Sludochol** (Sedochol) als ideale aanvulling op het dieet voor de rui met een hoog percentage L-Methionine en sorbitol. Verder adviseren we om eenmaal per week **voedinnsupplement Sport** over het voer te verstrekken. Dit supplement is behoorlijk revolutionair in de duivensport en bevat de allerkleinste bouwstenen van eiwitten die er mogelijk zijn. **Klik onder voor volgende pagina.**

Het speciale voordeel van dit supplement is dat het de duif geen moeite kost de bouwstenen op te nemen en te gebruiken, daar ALLE andere supplementen eerst afgebroken moeten worden alvorens de duif ze kan gebruiken in de opbouw van nieuw weefsel! Een echte aanrader dus en steeds meer hardspelende liefhebbers bouwen dit supplement in hun systeem in.

Verder is het belangrijk de duiven niet midden in de rui te verplaatsen van het ene naar het andere hok. Dit vertraagt de rui aanzienlijk! Het beste is de duiven vóór de rui (dus direct na het vliegseizoen) of na de rui in hun nieuwe hok te plaatsen.

Daarnaast krijgen we op dit moment ook weer veel vragen over paratyfus. Deze ziekte wordt veroorzaakt door een bacterie (Species: Salmonella Typhimurium var. Copenhagen). Deze bacterie veroorzaakt alleen ziekte bij duiven (dus niet bij mensen en andere dieren), maar uit onderzoek is gebleken dat muizen wel drager van deze bacterie kunnen zijn. In tegenstelling tot een virus is een bacterie meestal wel met een geneesmiddel te behandelen.

De *Salmonella* bacterie is een veelvoorkomende bacterie in onze geliefde duivensport. Na onderzoek is gebleken dat in **ruim 50% van alle reismanden deze bacterie wordt teruggevonden**. Daarmee durven wij als dierenartsen, die dagelijks met de ziekte te maken hebben, zonder enige twijfel te beweren dat de paratyfus bacterie op elk hok dat aan wedvluchten en/of tentoonstellingen deelneemt aanwezig is.

Nu is dit niet meteen een reden om in paniek te raken, want lang niet altijd zal de ziekte ook daadwerkelijk op uw hok uitbreken. Of dit gebeurt is afhankelijk van een aantal factoren. De eerste en gelijk de belangrijkste factor is de **infectiedruk** (het aantal bacteriën dat aanwezig is). Bij een hoge infectiedruk zal er snel ziekte optreden. De besmettingsdruk wordt ook verhoogd door de aanwezigheid van **draggers** (duiven die niet ziek zijn maar de bacterie wel inwendig meedragen), besmetting vanuit de **reismanden** maar ook de aanwezigheid van **muizen** in het hok.

Tevens is **stress** een belangrijke factor die de kans op een uitbraak van paratyfus vergroot. Stressvolle periodes in het jaar zijn bijvoorbeeld de kweekperiode waarin vooral de duivinnen het zwaar te verduren hebben. Zij zijn dan ook vaak de eersten die ziekteverschijnselen vertonen. Een derde en laatste factor die het uitbreken van paratyfus bevordert is **zwakte**. Dit kan zwakte zijn door belasting tijdens de rui, kweek, training of wedvluchten.

De symptomen van de ziekte zijn zeer uiteenlopend. Zo kan het zijn dat de duiven:

- **slappe mest hebben,**
- **mank lopen,**
- **ontsteking van het vleugelgewricht hebben** waardoor zij **scheef vliegen**.
Klik onder voor volgende pagina.

- Ook **diarree** en **sterfte bij nestjongen vanaf 1 week** oud kunnen veroorzaakt worden door paratyfus, evenals
- **ondermaatse prestaties.**

Om paratyfus proberen te voorkomen doen wij het volgende:

- **Mestonderzoek**
- **Bij symptomen de duiven kuren**
- **Hok reinigen en desinfecteren**
- **Duiven vaccineren**

Een jaarlijks twee- tot driemaal herhaald mestonderzoek geeft u een goed beeld van wat er zich onder uw duiven afspeelt. De controle op paratyfus wordt gedaan door het aanleggen van een bacteriële cultuur van een mestmonster (van enkele dagen) of een bloedagglutinatietest (zoeken naar antistoffen tegenover de bacterie in het serum). Wanneer de bacterie gevonden wordt doen wij een gevoeligheidstest om te zien welke medicijnen het beste werken. Voor het kuren van de duiven gebruiken wij 's winters doorgaans een middel op basis van trimethoprim-sulfa. Dit is een veilig middel ook in de ruiperiode en kan gerust voor langere tijd toegepast worden. (de kuur beslaat 14-21 dagen). Dit in tegenstelling tot medicatie zoals Baytril (Enrofloxacin) die tegenwoordig alleen in ernstige gevallen en bij zware infecties ingezet wordt, omdat het antibioticum ook de goede bacteriën doodt.

Het hok reinigen en desinfecteren wordt gedaan na minimaal 7 dagen kuren. Dit omdat de bacterie dan de duif verlaten heeft, maar nog in het hok aanwezig is (**de Salmonella bacterie kan buiten de duif meer dan 1 jaar overleven!**).

Vaccineren tijdens de kuur wordt gedaan met een **autovaccin** (hok-eigen vaccin door de dierenarts bereid). Dit is een dode entstof en men boekt al vele jaren succes met vaccins als deze in de strijd tegen paratyfus. In de handel zijn ook levende entstoffen beschikbaar zoals Zoosal-T. Hiermee loopt men wel het risico dat de duiven die al geïnfecteerd zijn heftige reacties kunnen ontwikkelen.

Succes deze winter en houd ze gezond!